

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában

128. szám.

BRASSÓ, Csütörtök, november 5-én.

I-ső évfolyam 1885.

Sepsi-Szentgyörgy és Brassó.

Beksics Gusztáv ismeretes röpiratának utolsó része városunkkal is foglalkozik. Párhuzamot von Brassó és Sepsi-Szentgyörgy között.

Elismeri Brassó fontosságát, elismeri, de elvégre mégis előnyt ad S.-Szentgyörgynek. Ma ugyan Brassó van előnyben, ez győzött, mert ipart teremtett. — „Két gazdasági centrum nem fér meg egymáshoz közel.“ E két város pedig oly közel van egymáshoz, hogy egyiknek feltétlen el kellett maradnia. S csakugyan elmaradt a székely város, mert „a szásznak privilégiuma volt a polgári foglalkozásra, a székelynek pedig katonáskodásra. A székely katonáskodott, a szász dolgozott; a székely fedelmeket emelt uralkodói székbe, — a szász ipartelepeket emelt“ stb.

Brassó haladt. Emelkedett vagyoniilag s kulturális tekintetben egyaránt. Ez rendjén is van. De, Beksics szerint, nem maradhat ez így. — „Sepsi-Szentgyörgynek szintén le kell győznie Brassót, mint a szegény, de hazafias és erélyes Róma legyőzte Karthagót. A magyar érdek követeli ezt.

Brassó az ellenség kezén van. A szászok építették, a románok özönlötték el. A magyar elem is kezd terjeszkedni ott, de a román igen nagy számbeli tulsulyban van. Az ellenség kezén pedig nem lehet oly fontos civilizatorius pontot hagyni, mint Brassó. Hiszen, ha az ellenség kezén maradna, ez azt jelentené, hogy Erdély végvidékén, a legfontosabb ponton a magyar polgáriasodás nem fejlődhetik ki. Pedig ha valahol, ugy a végső csücskön kell Erdélyt megerősíteni nemcsak védművekkel, a szorosokban épített sánczokkal, hanem egyszersmind magyar kulturával. Nagy magyar városra van szükség a keleti kapunál: azon a ponton, hol a magyar birodalom mint Nyugat közvetlenül érintkezik a Kelettel.“

Álljunk meg itt egy pillanatra s vizsgáljuk e szép szavakat.

Vajjon Szentgyörgy valaha tulszárnyalja-e Brassót, — ez a messze jövő nagy kérdőjele. Ha igen, egy emberöltő kevés lesz arra. E fölött nem elmélkedünk. Mi legalább alig hiszszük. Mi azon véleményt tápláljuk, hogy Brassó csak ezután fogja aranykorát élni. Mi azt hiszszük, hogy ha ez általános válságot szerencsésen átéltük, akkor egy jobb kor virrad fel

Brassóra is. Meggyőződésünk, hogy iparunk, kereskedelmünk emelkedni fog s ez nagy kihatással lesz a Székelyföldre is. Ha Brassó emelkedik, azzal a Székelyföld nem veszít. Oly nagy az érdekközösség sok tekintetben, hogy egyiknek emelkedése vagy hanyatlása kedvező vagy sujtó a másikra. Brassó piacza a Székelyföldnek s ne feledjük, hogy a jólét növekedtével a szükséglet is emelkedik, ennek emelkedése természetesen magára vonzza a gazdaság emelkedését is.

Azonban még egy fontos dolog jó itt kérdésbe. Beksics téved, midőn Brassó városában számbeli tulsulyban lenni hiszi a románokat. Ez nem áll. A három nemzetiség itt csaknem egyenlő számban van; sőt ha a statisztikát tekintjük, akkor a helyzet — számban — reánk magyarokra nézve a legkedvezőbb, mert ideszámítva a jó magyar érzelmű német katolikusokat, a magyarság számbeli többségben van. Bátran állithatjuk, hogy Erdélyben nincs város, mely a két utolsó évtized alatt magyar szempontból oly nagy haladást mutathat fel, mint Brassó. Bátran is állithatjuk, hogy nincs nemzetiségi város Erdélyben, melyben a magyarság oly szembetűnőleg tűzte volna ki „a magyar kultúra lobogóit.“ Mi csakugyan lépésről lépésre harcolunk, — míg végre itt is domináló helyzetbe fogjuk hozni a magyar kulturát.

Talán kissé merész álom az előtt, a ki viszonyainkat nem ismeri. De elérhető. Kihárítás, hazafias buzgalom kell s győzelmünk bizonyos. Igaza van Beksicsnek: „ha valahol, ugy épen a végső csücskön kell megerősíteni Erdélyt magyar kulturával.“ Ezt akarjuk, ezért munkálkodunk. erre törekedünk, s él bennünk a remény, hogy nem hiába. A mint magyar várossá lett Kolozsvár — pedig nem volt mindig az — ugy azzá lesz Brassó is; azzá kell lennie. Követeli az állam, a magyar haza érdeke, s hogy Beksics szavaival éljünk: „az ellenség kezén nem lehet oly fontos civilizatorius pontot hagyni, mint Brassó.“ Csakugyan nem lehet.

Ha biztosítani akarjuk az államnak ezen csücsköt, minden lehetőt meg kell tenni a brassói magyar elem erősítésére, tömörítésére. A nemzetiségi városok magyar eleme van hivatva arra, hogy azoknak idővel magyar jelleget adjon.

Brassót a magyar állameszme erős végvárává kell tenni.

„De a törekvés fog-e sikerülni?“ kérdi Beksics. „Sikerülhet-e a magyar társadalom nélkül? Oly társadalom nélkül, mely hódít, foglal, vagyont gyűjt, ipart, művészetet teremt?“ — Ha ő kételkedik a sikerben, mi nem. A brassai magyar társadalom nőttön nő s erősödik. Az idők viszontagságai, ha most vagyont gyűjteni nem lehet. De minden más tekintetben hódít. Vajjon még csak tíz évvel ezelőtt mi volt itt a magyar társadalom? ... Még egy porszem. S ma? ... ma számbavehető, ma tekintélyes. Számban, intelligenciában gyarapodunk, tett- s akaraterőnk nő, s majd eljő az idő, melyben tulsulyra is fogunk vergődni.

Brassót a Székelyföldről megmagyarosítani nem lehet. Brassót csak Brassóban lehet emelni, benne a magyar szellemnek tért hódítani, azt uralkodóvá tenni. Ezt akarjuk, s e felfogásunkban, ugy látszik, osztozik az állam is.

Legyen megnyugodva Beksics ur, Brassó nincs elveszve a magyarságnak. Ma, az igaz, még kisebbségben vagyunk, de „él magyar, áll Buda még!“ s jön idő, midőn fényes diadalunk jeléül ott fog lengeni Brassó városházának tornyán a magyar lobogó s hirdetni fogja az országnak: az anomália itt is megszűnt. Igaz, hogy előbb a magyarság között kellene végkép megszűnni az anomáliáknak, mert addig hatalmas nem lesz soha.

Mi Sepsi-Szentgyörgy emelkedésének örvideni fogunk s kívánjuk is azt. Kívánunk ipart, főiskolát, vasutat, szóval: mindent, — de azért szívvél-lelékkel fogunk törekedni, hogy Brassó tartsa meg fölényét, mert szerintünk „ezt követeli a magyar érdek.“

—y.

Tisza Kálmán miniszterelnök 2-án d. e. Gödöllőre ment ki, hol ő felsége kihallgatáson fogadta s csak estefelé tért vissza a fővárosba.

Alsó-Fehérmegye törvényhatóságának őszi közgyűlése Tisza Kálmán 10 évi miniszterelnökségének alkalmából üdvözlő felirat küldését határozta el. A feliratot külön e célra választott küldöttség fogja a miniszterelnöknek átnyújtani.

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Két királynő.

— Beszély. —

Irta: Sacher Masoch.
(Folytatás.)

12)

— Ön szép, Laura — mondá Makár nyugodt, szilárd hangon, — és joga is van hozzá, hogy imádat követeljen azoktól, kik ön felé közelednek, én azonban távol akarok maradni öntől, habár e pillanattól kezdve hinni kezdem, hogy ön nem érzéketlen s hogy legalább számalomra képes.

— Kerüljön bár, a mint akarja, viszonzá Laura, — azért mégis enyém és egykor elfogom, mint szökevény rabszolgát és bosszút állok.

— Ne áltassa magát, — mondá Makár. — Két női eszményem van, kik ugy hasonlítanak egymáshoz, mint a világosság és sötétség; az egyik sötét, kinzó és bájos rejtély, s a másik szelid és tiszta, világító fonségben, mint jó csillag. Az elsőt ön valószínű számomra, Laura, és nem tagadom, hogy bőkezűen osztotta számomra az örömet és égető pokoli kint. De ennek vége és vigasztal második, szebb eszményem. Szemvilágossága, mely bár távolról, de barátságosan és áldásdusan világítja meg életem utját.

Laura vállat vont. Most ismét teljesen nyugodt volt. A nélkül, hogy egyetlen pillantásra méltatta volna

Makárt, levette bundáját és föltüzni kezdé haját. — Sokáig hallgatott, de aztán mondá:

— De hisz ez nevetséges; ilyesmiért nem mondanak le oly nőről, mint én. Ön szerelmes.

— Képzeldés!

— Ismétlem, hogy szerelmes. Megmondjam, kibe?

— Téved!

— Nem tévedek. Ön Hargis Kate asszonyt, vagy jobban mondva Zoltin Zenóbia grófnét szereti.

— Hogyan?

— Oh, jól ismerem titkait! — folytatta Laura, miközben kalapját tette föl. — A szép grófnő találta önt az erdőben s vitette az erdész-lakba, ápolta és most nála álmodozza el estéit.

— Ön többet tud, mint én! — mondá Makár.

— Ne akarjon ámitani, — viszonzá Laura oly vigsággal, mely majdnem felösen hangzott. — Segítsen bundamba.

Makár engedelmeskedett és Laura gunyos tekintettel bujt a lágy, drága prémbe, aztán szavalt:

„Két királynőért versenyezhetél,
De a gyöngéd, hű szívet megvetéd.“

Ezzel kaczagva távozott és kacajja rikitóan hangzott vissza a kis házban.

IX.

Következő estén Victorini Borgia Lukrécziát énekelte. A szerencsétlen véletlen ugy hozta magával, hogy Zenóbia és Makár is a színházban voltak. Lá-

tásuk ingerlé az énekesnőt, de izgatottsága vak dühvé fajult, midőn a második felvonás kezdete előtt a függönyön át a közönség közé nézett és meglátta Makárt Zenóbia mellett a páholyban. Ez több volt, mint a mennyit büszke, diadalvágó szíve eltűrhetett. Büszkén járt föl s alá a színpadon és biborpiros hölgymenyét ruhája fenyegetőzve suhogott, midőn Staski esakorral közeledett feléje.

Laura alig hallotta a szemtelen bókokat, mikkel elhalmozta, mert csakis egy gondolat töltötte el. Ekkor hirtelen karonfogta Staskit és a színpad mögé vezette.

— Staski ur! — mondá lázasan, — ön naponkint ismétli, hogy imád. Ha csakugyan szeret, hívja ki Strelitzkit és ölje meg!

— De hát mit akar vele? — kérdezé Staski bámulva. — Azt hívem, hogy már vége.

— Gyölölöm! — Ezzel tépni kezdé a csokrot és szétszórta az illatos virágokat. — Mig él, nem lehetek boldog; megmérgezi szívemet. Ölje meg és öné leszek!

Staski pillanatig merően nézett a szép Borgiára, aztán meghajolt:

— Rendelkezzék velem!

Laura nagyot lélegzett; könnyebbülten érzé magát.

— Köszönöm! — mondá, kezét nyújtva imádójának. — Most pedig ugy fogom énekelni Lukrécziát, hogy bámolni fog a világ. (Vége következik.)

A keleti válság.

Konstantinápoly, nov. 3. A porta megelégedését fejezte ki a szerb kormányhoz az okt. 26-iki szerb jegyzék fölött s kijelentette, hogy teljesen egyetért annak tartalmával.

A brit és francia nagykövetei utasításai a konferenciát illetően szerint meglehetősen azonosak. Mindkettő ragaszkodik fog ahhoz, hogy a berlini szerződés épségben tartására szükséges minden exekutív rendszabály, valamint a Sándor fejedelemhez ez ügyben intézendő fölhívás is teljesen és kizárólag a porta dolga. —

Filippopolis, nov. 3. A kormányzósági levéltárat Szófiába szállították. Az ideiglenes kormányzó-biztosságot feloszlatták; dr. Stránszky Szófiába utazott s valószínűleg belügyminiszternek fog kinevezettni. Tegnap a tartomány összes községeiből küldöttségek járultak az itt időző fejedelem elé, biztosítva őt a nemzet változatlan hűségéről s szilárd elhatározásukról, a nép jogaiért mindvégig harcolni. A fejedelem köszönetet mondott s ígérte, hogy mindig együtt fog érezni a nemzettel. — Bolgár részről újra küldtek csapatokat a határra, úgy hogy már mintegy 70 ezer ember áll ott, jól felszerelve egy téli hadjáratra.

Konstantinápoly, nov. 3. A szultán nagyon sürgeti a konferencia megnyitását, mi valószínűleg meg is történik 3-án a külügyminiszteriumban Said pasa elnöke alatt. A nagykövetei tegnap előértekezletet tartottak Corti gróf olasz nagykövetnél. Itt az angol képviselő igen élénken nyilatkozott a status quo ante változatlan visszaállítása ellen, határozottan pártját fogva Sándor fejedelemnek. A francia nagykövet is e nézethez hajlik s annak szükségét hangsúlyozza, hogy a bolgár aspirációknak némi engedmény tétessék, a Balkán-országok nyugalmanak biztosítása (!) végett. Az olasz nagykövet kijelentette, hogy kormánya a három császári hatalommal óhajt együtt járni, noha szintén elismeri némi engedmények czélszerűségét. Anglia magatartása a porta és a diplomácia köreiben azt az aggodalmat keltette föl, hogy a konferencia keblében nem lesz egyetértés.

Román lapszemle.

„Nem a rossz közigazgatás, nem a hiányos igazságszolgáltatás a bibéje a mi nemzeti ségünknek, a mint ezt a mérsékelt ellenzék most felkapta. Várjunk, míg kidudorlják magukat a felkapott jelszavakra a nemzeti lapjaink s aztán meglátjuk kinek volt igaza.”

Ezeket irtam legközelebbi szemlénkben s ime itt van a „Gazeta” válasza.

„Iparkodjanak a »Pesti Napló« és »Budapesti Hírlap« magyarjai, hogy szűnjék meg ez a számtalan viszszaélés és baj, melyeket a kormány takargat, szólaljanak fel az erdélyi közigazgatás és igazságszolgáltatás mellett. Mi annyival inkább támogatandjuk őket ezen törekvésükben, mert azt hisszük, hogy Grünwald és társai csak ezen az uton fognak azon meggyőződésre jutni, miszerint a közigazgatás és igazság reformjaival sem lehet a román népet kibékíteni, hanem szükséges, hogy mindenekelőtt és okvetlen engedményeket adjanak a román nyelvnek és román nemzetiségnek, elismervén az őt megillető jogokat. No, lám, hogy ismerem a román újságírók észjárását!

Ez a néhány sor csak a vége a „Gazeta” egy

hosszu vezércikkének, melyben fölkelte az utiböröndben hozott vihar a kormány és az erdélyi magyarok ellen. Álljon ez is itt kivonatban.

„Azt kérdezte egyszer egy tekintélyes román államférfi gr. Andrassy Gyula volt miniszteri elnöktől, hogy miért nem igyekszik a magyar kormány kibékíteni az erdélyi románokat? Andrassy gr. ezt felelte: Semmit sem tehetünk a románokért, az erdélyi magyarok miatt, kik szüntelen jajgatnak, hogy fenyegetve vannak s elvesznének, hogy ha a román elemnek engedményeket tennénk.”

Szerencse, hogy él gr. Andrassy volt miniszterelnök. Hanem a „Gazeta” dolga ez, nem a miénk. Mi azonban nem állanánk jót e szavak hitelességeért.

Elég az, hogy: »igy jajgatott az erdélyi magyarság 1848-ban« — talán többet is tett ennél, hanem hagyjuk ezt is. »Igy jajgatott 1863-ban és 1867-ben s még inkább jajgat most, mint valamikor, hogy a románok elakarják nyelni, hogy a papok, tanítók összeesküdtek életük és vagyonuk ellen.«

Ezt előre bocsátva, neki esik a kultur-egyletnek. Azóta van csak aggodalom. Miért? Hisz a magyarok uralkodtak husz év óta s uralkodnak ma is kizárólag ebben a szegény országban — peste acésta sërmana terra — nincs-e közigazgatás az igazságszolgáltatás az ő kezeikben? Nem ők foglalják-e el e hazában a közhivatalokat? Nincsen-e a birtokoknak még jelentékeny része az ő kezeikben? S nem a román paraszt-e az, a ki arcának verejtékével dolgozik birtokaikon? a ki elég szelid és engedelmes. Miért jajgatnak mégis?

Azért, mert a román mai napig román maradt a völgyekben és hegyeken, — a falvakban és városokban és nem óhajt s nem érzi szükségét annak, — hogy a turáni fajba felolvadjon. S míg a rumun rumun marad, a magyar nem bir csendesesen aludni, mert azt mondták 1865. és 1867-ben az erdélyi magyaroknak, hogy Erdély fusióját Magyarországgal azért erőszakolják, hogy annál könnyebben megsemmisíthessék a románok nemzeti életét s Erdély felett a magyar felsőséget örökre biztosítsák.

Tizennevezet s még több év óta urak az erdélyi magyarok ebben az országban, melyet a magyar kormány kezeikben csak azon feltétel alatt hagyott, hogy cserében a képviselők választásakor mind kormány-képviselőket adjanak, kikkel a mamelukok csapatját megerősíthessék.

Hallják-e ezt Ugron Gábor, Bartha Miklós, Orbán Balázs az s erdélyi szász képviselők Bausznernen kívül. Ime kinevezte őket a „Gazeta” mamelukoknak. Furtuna in geamantan. Vihar az utiböröndben!

De halljuk a furtunát tovább.

„Sok történt e periodus alatt Erdélyben, mind lerombolták, a mi egészséges volt (csak a Gazetát hagyták meg friss egészségben) az ő politikai szervezetében. (Még a szebeni skupesinát is) A jó közigazgatás igényei fenekestől felfordultak, a kormány önkénye behozván a nemzeti üldözést, a korrupciót, azonban az erdélyi magyarok a földelget, a román nép beolvadását semmiképpen sem vihették ki. Az erdélyi román ma is rendületlen áll nyelve és nemzetisége mellett.” Igaz. Ime egy friss példa. A napokban egy itt Brassóban megfordult magyar uri ember egész tisztelettel kérdezi a pokrócz-piaczon egy magastetejű kalapos uri (?) románótól: Uram, sziveskedjék megmondani, hol lakik X. szász kereskedő! Erre a mivelt ro-

mán románul ezt felelte: »Sciu unguresce, dar nu vorbescu« azaz: tudok magyarul, de nem beszélek. Ily rendületlen a román s pláne egy mivelt román.

De menjünk tovább.

„Rendületlen a román az ő jogainak a lábbal taposásáért és ha van helyzetében különbség, ez csak az, hogy ma sajnosabb helyzete, mint valaha s így a földész úgy, mint az írástudó, a falusi mint a városi teljesen elgúnyol és lelkéből gyűlöli a kormányrendszert, mely alatt annyira el van nyomva és irtalom nélkül bántalmazva.”

„Minthogy így nem lehetett a románokkal czélhoz jutni, megcsináltatták az erdélyi magyarokkal a kultur-egyletet, fiókokat is szerveztek, hivatottak az adakozásra.” A „Gazeta” ne tudná, hogy a „Pesti Napló” és »Budapesti Hírlap« is a kultur-egylet támogatói? Dehogyan! De mi történt? A »Gaz.« szerint, pedig ő még ma is eleget gunyolja az adakozókat, egyeseket, mint testületeket, elég az, hogy a »Gaz.« szerint milliók helyett begyűlt pár ezer forint — numai cáteva miisore. Hát gunyolja tovább is, mert akkor millió is lesz még az ezerekből.

Itt aztán Grünwald Bélát kiváló képviselőként — az is ám — mutatta be, hivatkozik reá, hogy a kultur-egylet Erdélyben nem sokra menendünk.

A »Gaz.« is azokat követeli a miket Grünwald, mert meg van győződve, hogy a terrorizmussal és korrupcióval többé nem járja.

Kíván még többeket is a »Gazeta«, hanem azt már e szemle elején elolvashatta a t. olvasó.

Nem lesznek-e kegyesek a »Pesti Napló« és »Budapesti Hírlap« észrevenni, hogy a »Gazeta« tudománya szerint nincs unió Erdély és Magyarország között, mint pl. Moldova és Muntania között, hanem csak fusio, melyből támadt aztán ez a konfusio.

Furtuna in geamantana.!

Czenkalji.

Brassó megye az országos kiállításon. XXX.

A brassai állami iskolai nőipartanmühely kiállított mindennemű női fehérneműt s egy női felső ruhát mértani módszer szerint szabva, pontosan és csinosan elkészítve. Kiemelendők: egy himzett női ing finom lenvászonból, egy hálókabát kézi varrással, hajtásokkal és horgolt csipkével; hajtás és himzés diszítéssel, egy hálókabát és egy férfi ing aszép gépvarrást képviselte; egy áttört kötény horgolt csipkével, különös figyelmet érdemel benne a horgolás és szabás; egy kis pólya vánkossal mollból valenienci csipke és betéttel diszítve; egy alsó szoknya kézi tambourirozással faolajos kartonból fehér pamutból; egy hat személyre való kávé abrosz hozzávaló szervietekkel a Holheim-féle kettős oldalú vonalhimzés szerint, egy hétfalusi csángó női ing sublika-himzéssel, egy fehér bál belépő riesenwolle és berlini pamutból nyitott selyemmel a keretmunkát képviseli, végül a felsőruha szabás és varrásból egy kész női ruha.

A gépen kötött munkák közül említést érdemel: egy téli alsó szoknya bordeauxi moha gyapjufonalból fekete bordurel; egy nyári alsó szoknya fehér gyapjúból, piros bordurel; egy nyári takaró, egy mintaszalag a kötőgépen előállítható mindennemű mintákkal, többféle női, férfi és gyermek harisnya czéznából és gyapjúból tömött és áttört minták szerint.

Hegedű szóban szép mese...

— Allegoria. —

(Vége.)

Magasztos szépségű, szemeiből a jóság kimeríthetetlen forrása ömlik szét, merre elhalad, új élet támad, a mint kezeit nyújtja ki áldást hint szerte. Egész valósága önfeláldozást, jóságot mutat, már tekintete jótékony meleget ömleszt a kételkedőbe... Ő az, a „Jótékonyosság” istennője!

Ő ünnepet ül ma, megkoszorozza azon hiveit, kik segélyére voltak s kik nyomon követik. Ámde, mily különös! ezek oly ismerős arcok, vajjon hol láttuk őket?

Szerényen közelednek, az ő kocsijuk is kagyló, csak nem vonja 6 galamb; hanem mindnyáját más és más énekes madár. A mint az istennő elé érnek, az nyájasan fogadja őket, s maga körül ülteti. S az ünnep kezdetét veszi...

De vajh mily idomtalan lény közeleg amott vágatva, nagy rohanással? hiába szemléled nem ismered meg. Egy négy lábú állat hátán vágat egy különös lény. —

Az állat lábai drót vékonyságúak, teste idomtalanul vastag, s valami fekete folyadékkal tele, mely minden lépésre egyet loccsan. Mi lehet e szörny?

Hiába kutatod emlékezetedben, nem tudod felismerni. De mégis... mily furcsa... tintatartód elevenedett meg s növekedett ily szörny. Mily rémes látomány: egy óriási tintatartó, vágatva drót lábakon.

S ki légyen az rajta? Bele csimpaszkodva a szörny füleibe, az ide oda való ugrálással, majd jobbra, majd balra dülve, kengyel nélkül rázatja magát a különös lény. Azt gondolná ember, de semmi felismerhetetlen benne: kiheretvált veres szakáll, fehér cylvindere, kék nyakkendője, zöld kabátja, sárga kockás nadrágja; oly tarka teremtmény, mely inkább hasonlít tollas mint tollatlan állathoz.

Paripáját folyton ösztökélve rohan a teremtmény az ünnepély helye felé, mintha félne, hogy elkésik; a paripa mind tüzezebb s tüzezebben vágat: a fekete folyadék sötét tajtékot, habot ver, s itt ott egyes fekete cseppek, mint verejték-cseppek hullnak a földre, a hol azonnal megelevenedve mint csuszó-mászó állatok hemperegnek tova.

Végre eléri az ünnepély színterét, megállítja paripáját... s fegyvert ránt! Hah! mily iszonyu fegyver! sárga nyele, fekete fogantyúja s aluminium hegye van!

Az ünneplők között kiút a panique; a jótékonyosság segédei ijedt arccal iparkodnak menekülni, mindnyájan szent borzalommal rebegik: „A kritikus! A kritikus!”

Csakugyan ő az! az elrettentetlen hős!

Leszáll paripájáról s irtóztos fegyverét, oh! szörnyűség! saját hű paripája vérebe mártja! s neki megy az ismert arcú közreműködőknek! Lesz végtelen mézárás! fekete és veres lé folyik, mindenfelé! amaz a szegény paripa s ez a közreműködők vére... S a hős irgalmatlan! mindent lekasabol maga előtt, csak kettő menekül iszonyu haragja elől.

A „Jótékonyosság” istenasszonya elborult arccal látja segédei pusztulását, s kesereg magában, mivel hatalma nincs megfékeznie merényt.

S a dülő, öldöklő harc foly tovább! mignem feltámad a „közönség” s máglyára itéli, az ily rossz helyen szigorú kritikust.

S a máglya kész... egyszerre lángba borul s az eddig oly kellemes illatu helyet... nehéz fojtós füst szag tölti el...

* * *

Köhögés ébreszt fel, szobám tele füsttel, mivel a gyertya, mit a nagy fáradtság közben elfeledtem elfujni, tövig égett s lángba borult a papír is. Tehát csak álom volt az egész?

Mégsem, hisz itt a „Brassó” mult keddi száma, s itt valósággal megtörtént a mézárás...

Cosinus.

A mint az itt elősorolt tárgyakból is meggyőződünk, ez intézetben fel van véve minden női munka, a mire csak egy, a társadalom közép osztályában élő mivelt házi asszonynak szüksége van. A kiállított munkák szabás és kidolgozásban egyaránt izlésesek és tökéletesek, mi arról tanuskodik, hogy ez intézet munkatanítónője Förder Solymossy Anna urasszonyt, kitűnő szakértelmű példás módszerével lelkiismeretes buzgóságot s jó izlést egyesít, s hogy itt nem kapkodnak szemképzázató dolgok után, hanem gondosan kiválasztván a női munkásság széles köréből, a mi szükséges és hasznos, azt rendszeresen és tökéletesen feldolgozzák. Főérdeme ez intézetnek, hogy a tulhajtott aprólékos himzések, különösen a pazarlásra vezető arany és ezüst himzéssel való csillogás helyett a tanulás súlypontját a gyakorlatiasabb fehéremű és felső ruha szabás és varrásra helyezi; hogy távol a magán varroiskolák léha és erkölcsrontó légkörétől komoly és mivelt körben sajátíttatja el növendék leányokkal azon ismereteket, melyeknek a családi élet központját kell képezniök s melyek által szükség esetén önfentartásukat is biztosíthatják.

Az I. foku ipariskola — kiállításáról is csak méltánylással lehet megemlékeznünk. Mig más hasonló intézetek egész asztalt raktak be rajzaik- és írásaikkal s pék- vagy csizmadia iratokból egész épületterveket állítottak ki művészi kivitelben: addig ez iskola összes kiállítása két kötetre terjed. Az egyikben az írásbeli dolgozatok foglaltatnak, a mint az irvaolvasás legkezdetlegesebb elemeiről a jó és tiszta írásra, innen levelek és ügyiratok szerkesztésére, majd az egyszerű könyvviteltan és váltóisme gyakorlati alkalmazására vezették a növendékeket, a másikban a szabadkézi és mértani rajzoktatás tanmenete van feltüntetve. Mind az írásokon, mind a rajzokon meg látszik, hogy nem kiállításra készültek, hanem hogy egy lefolyt iskolai év életéből ragadtattak ki úgy a mint voltak, a magok közvetlenségükben.

Csak helyeselnünk lehet e természetességet, valamint azt is, hogy tanmenetekben az iskola belső életét tárták elő és hogy egyes kiválóbb tehetségek remekei helyett, — melyek talán egy ihletett perczen könnyen előállíthatók lettek volna, de minden gyakorlatias érték nélkül — az egésznek fokozatos fejlődési menetét tüntették fel.

A módszer mindenkiben kifogástalan, kipróbált erőkre mutat. Ugy látszik, hasonló véleményben volt a kiállítási jury is midőn ez iskolát is versenyen kívül kitüntette, az állami iskolák érdemes igazgatóját, Orbán Ferencz urat s az ipariskola vezetőjét Killyéni Endre urat közreműködői éremmel tisztelte meg.

Traján és a románok.

(Vége.)

A X. és XI. századokban Dákia különböző részeiben kis hercegségek és bánatok támadtak, miket Magyarország meghódított. Ezen hercegségek ellenállottak a petsenegeknek, (kik később az oláhokba beolvadtak) a kunoknak és tatároknak, még a 14-ik században két különálló országgá egyesültek Moldva és Oláhország elnevezés alatt, harcias főnökök által kormányozva Máramarosból s Fogarásról.

Idáig megy a románok régebbi története. Az újabbkori érintése felesleges; ezt 1716-tól 1856-ki párisi békeig a Fanariota és a török uralom töltötte ki.

Eme rövid vázlatból kétféle válik világossá; először: hogy az oláhság a legkevertebb vérű népfaj egész Európában, és ha keringene is egy kis töredék részében római vér, annak mennyisége oly viszonyban állana, mint 1 : 100,000; eltekintve attól, hogy a Traján által ide telepített népség csak kisebbik része állott tiszta itáliai rómaiakból: az utóbbi két században az oláhság sok bolgár, szász, sőt tiszta magyar elemet is felvett magába.

Kétségtelenné válik továbbá, miszerint az a rettentő „Dákó-Róman” birodalom, melyről minden oláh, ki csak kanalat tud nyalni, éjjel-nappal álmodozik, történelmi alappal nem bírván, nem egyéb egy álomképnél, mely néhány agyafurt, kabátos oláh tudós fejében megszülemllett.

A románok összes lélekszáma teszen a legújabb számítás szerint nem egész 8 és fél milliót.

Ebből van Romániában	4,300.000
Magyarországon	1,465.000
Az erdélyi részekben	1,145.611
Szerbia és Törökországban	525.000
Bukovinában	210.000
Beszarábiában stb.	800.000

Hogy akarnak ezen elszórt, nagyjából szegény, a kultura alacsony fokán álló népségből hatalmas államot alapítani, az az illető román népvezetők titka.

Ők, úgy látszik, arra fektetnek nagy súlyt, hogy nyelvük az ismert hat román nyelvhez tartozik, mik a római uralom alatt volt országokban nem annyira

a művelt latin, mindinkább a közép nyelvből (lingua romana rustica) képződött volt, a mikhez tartoznak az olasz, spanyol, portugáli, provençali, francia és román (oláh).

De ezért sem a francziáknak, kik a gallusoktól, sem a spanyoloknak, kik a keltiberektől származnak, s kik hosszabb és bensőbb érintkezésben állottak a rómaiakkal, mint a számos félvad népség vegyülékéből olla potridaként keletkezett bárdolatlan oláhság; mondjuk, mindamellett eszük ágában sincs, magukat a régi rómaiaknak rokon gyanánt feltolni.

Ha volna a román népek valamelyikének erre történelmi joga, ez csakis a spanyolokat illehetné meg, mint a kinnél Augustus császár idejében a római kultura legszebben virágzott s a kik a római világbirodalmat számos nagy emberrel megajándékozták. Traján, Hadrián, Antonius pius, Mark Aurél és Theodosius császárok; továbbá: Seneca, Lucanus, Martial, Flavius, Quintilian és még sok más kitűnő ember mindannyi hispaniai volt. De hiába keressük akár a régi, vagy akár az új történelemben csak egy kitűnő oláh ember nevét is. Igaz köztük is merültek fel az újabb korban egyes kiválóbb férfiak; itt vannak mindjárt: Hóra, Kloska, Janku stb.; de ezeket tán csak nem akarják Traján, Hadrián és Mark Auréllel egy sorba állítani?

A nagy francia forradalom alatt Németországba menekült emigránsok Koblenz városában formászerű udvart tartottak. Ezen jó urak udvarukat „Külfranciaország”-nak, magukat pedig — elég szerényen — az utolsó rómaiaknak nevezték. A szétszórt oláhság tévelygése nagyban hasonlítanak amazokéhoz; mert egyikük sem tudta és nem tudja felfogni, hogy az utolsó rómaiak azok voltak, kik Aetius alatt Chalonsnál Atila ellen harcoltak; a mi azután következett, csak a gyávaság, szolgálai alázatosság és byzantinizmus megemészthetetlen vegyüléke volt.

H. J.

Legyünk türelmesek szászaink hibái iránt.

— Csevegések Hazaffy Jánostól. —

A török monda szerint Midas Thrygia királya, a még akkor a föld népével szorosabb érintkezésben állott Olympus lakóival szemben igen gyakran követett el ügyetlenségeket. Így történt egy alkalommal, a midőn Apollo Pánnal, az erdők istenével a fölött versenyzett, ki kettőjük közt nagyobb zenevirtuoz. Ennek eldöntésére a phrygiai uralkodót, mint zeneműértőt, mindkét fél felkérte. Mindenik eljátszott előtte egy darabot. Én nem hallottam, de a kik jelen valának, azt állították, hogy Pannótja igen vig és oly csárdás formájú volt, mint körül-belül a

»Nyisd ki rózsám az ajtót,
»Magyar kopogtat, nem tót,» s. u. t.

és a mi Midasunk legott oda ítélte a jutalomdíjat Pánnak. De most a felboszantott Apolló számarfüleket növesztett neki; azonban a király ezeket egy ékes, drága szalaggal úgy el tudta takarni, hogy senki se láthassa. Ámde borbélyá előtt ez nem maradhatott titok; de erre a szigorú titoktartás, súlyos büntetés mellett, reáparancsoltatt.

Azonban a borbélyok rendesen csacsák. Hogy tehát szorult kebelén valamiképen könnyítsen, a szegény Figaro lyukat ástott a földbe, abba belekiáltván: „A mi királyunknak számarfülei vannak!” és a lyukat ismét gyorsan behányta. Erre ott helyben nádas nőtt ki, mely a titkot igen érthetően suttagá s nem sokára mindenki tudta, hogy ő Felsege hosszufülű.

Most, hogy Saxonius Justus barátom néhány hétre távozott, körülbelül én is úgy érzem magamat, mint a phrygiai borbély, mig a nagy titokkal terhelve járt. Bár titok nem bánt; de nyomja egy-meg más oldalbordáimat, mit magamba nem zárhatok; de nincs az a kaszinóban, ki oly jóakarólag provokálna, s ki szívem ömlegéseit oly békétüréssel meghallgatná, s a kibben legjobban szeretem azt az ellenmondást és azon fűszert, mit ernyedetlen oppozíciója kölesönöz barátságos párbeszédünknek.

Tehát addig, mig jó barátom visszatér, a „Brassó” hasábjai közt árok magamnak egy kis lyukat; belemondom abba mindazon nagy dolgokat, mik bántanak; csak támad valami szellő, mely azokat tovább viszi; vagy kikaparja onnan valami tyuk.

Ha már benne vagyok, mondok hát még egy mesét.

Hol történt, nem tudom, de bizonyos, hogy megtörtént. Egy szép napon egy francia egy oly keskeny hid felé lovagolt, melyen két lovas egymásnak kitérni nem tudott. A másik oldal felől egy angol szintén a hid felé tartván, s a midőn annak közepén találkoztak, egyik sem akart a másik elől kitérni. „Egy angol egy francia elől ki nem tér” mondja az angol. „Par Dieu” viszonzá amaz, »az én lovam is angol. Kár, hogy nem tudom itt megfordítani, hogy megmutathatnám önnek nyírbált farkát.

Engedje tehát legalább, hogy az ön angolja, melyen ül, az én angolomnak, melyen én lovagolok, utjából kitérjen, úgy is látom, hogy az öné az ifjabb; az enyém még tizennegyedik Lajos alatt szolgált a Käferolzei csatában 1702-ben.”

De az angol ezen helyes ötletre mit sem adván, így válaszolt: »Tudok én várni, most legjobb alkalmam van, a mai ujságot olvasni, mig önnek tetszeni fog helyet csinálni.“ S ezzel angol hidegvérűséggel egy ujságot elővont zsebéből, szétterjeszti, mint egy törülközőt, s mintegy óráig olvasott benne a hidon lóháton; de a nap nem mutatott kedvet, a hóbotot végig nézni, hanem nagyon leszállott a hegyek felé.

Egy óra mulva a midőn az olvasással kész lett, és az ujságot összehajtani akarta, rá nézett a francziára, mondván: „Eh bien!” De ez sem veszté el fejét, azt adván vissza: „Angol, legyen oly jó, adja most nekem is egy keveset ujságát, hogy én is olvaszak benne, még önnek tetszeni fog kitérni.” De az angol ellenfele türelmét látván, így szólt: „Tudja mit francia? jöjjön, csinálók önnek helyet.” S így az angol engedett, a francziának utat nyitván.

A mi szász polgártársaink is, bár egy fajta lovon ülünk s ámbár jól tudják, hogy a mi házi jogunk a régebbi; mert az épület, melyben jóvoltunkból laknak, mi általunk lett építve s abba mi fogadtuk be, mint zselléreket, — mintha a rossz szellemek szállták volna meg őket, legkisebb jelét sem adják az eszély es engedékenységnak. És sajnos erre egyhamar nem nyílik kilátás; miután ilyen bajok ellen nálunk sem az egyházi, — sem pedig az Oroszországban divó rendőri és büntető (Sziperia) exorcizmust nem hozták alkalmazásba, és pedig azon kettős oknál fogva, mert először a bajban szenvedők lutheránusok, de főleg azért, mert alkotmányos jogi államban élünk, a hol a szólás és sajtó szabadság majdnem korlátlan.

Szerencsére a baj még nem pusztító, és a töle elterjedő kellemetlen szag után ítélve, úgy látszik, hogy gyökerei rothadásnak kezdenek indulni. Így, mindent egybevetvén, legezlszerűbb, ha a francia lovag példáját követve, magunkat nem engedjük sodrunkból kihozni; olvassuk el békétüréssel ingerkedő és boszantásunkra irt hirlapi is egyéb cikkeket, miknek úgy sincsen gyakorlati jelentőségük, s a melyek hasonlóak ama hontalan csavargó undorító magaviseletéhez, ki tegnapi nagylelkű jótévedőjére ma csufolódva öltögeti rut nyelvét, jól tudván, hogy botjával el nem érheti, utána futni pedig az illedelem tiltja! . . .

Ez jellemzi a szász politikát velünk szemben!

(Folytatása következik.)

Színház és művészet.

Kedden nov. 3-án, Strauss E. ismert „Methusalem herczeg” című operettje adatott. Bár már nem éppen a legújabb operett-termékek közé tartozik mégts szövegének tisztességes voltánál fogva s többnyire tánczütemben haladó könnyed grációz zenéje miatt mindig szívesen látott s kellemes estélyt nyújtó repertoire-darab. Eltekintve az énekesek s zenekar, közt felmerülő helyenkint szinte aggasztó differenciától (valószínűleg kevés volt a próbák száma) a főbb szerepek sikerülten adtak. Schoppl k. a. (Pulcinella) s Wurm-Wagnerné (Methusalem) a tőlük már megszokott hatással énekeltek, mig Rémay Zsigmond, Ferryberg (Cydián) urak komikus szerepök kiváló alakításával a közönség jókedvét felkeltették. A darab különösen a kostümekeket illetőleg, vidéki szintársulatnál nem oly gyakran feltalálható fényayel volt kiállítva. A színház csak félig telt meg.

A Brassói Magyar Dalegylet által f. évi 1885. november hó 7-én a »Nro 1“-ben Frank Lipót karnagy ur vezetése mellett rendezendő, tánczczal egybekötött harmadik rendes zártkörű dalestélyre a t. közönség hazafias tisztelettel meghivatik.

Az egyesület pártoló tagjai két-két tiszteletjegyet kapnak. Nem pártolók részére eléptidj személyenkint 1 forint. Családjegy 3 személyre 2 frt 50 kr. Kezdeté pont 8 órakor.

Műsor. 1) »Népdalegyveleg“ Zsaskovszky Edétől, előadja a »dalegylet“ férfi-kara. 2) »Szerelmem“ Tschirch Vilmostól; előadja a »dalegylet“ férfi-kara. 3) Ch. Bériot Fantasie. Hegedűn előadja dr. Matyeka Károly ur; zongorán kiseri Frank Lipót karnagy ur. 4) Esti dal Taubert Vilmostól; előadja a »dalegylet“ női-kara. 5) Bortal Egressy Bénitől; előadja a »dalegylet“ férfi-kara. 6) »Népdalegyveleg“ Zimay Lászlótól; előadja a »dalegylet“ férfi-kara. 7) »Föl tánczra“ Oesten Max-tól; zongorakiséret mellett előadja a »dalegylet“ vegyes-kara.

Együttal tisztelettel értesítjük a t. cz. közönséget, miszerint a műsor lejártával egyesületünk nemeskeblű barátai által ajándékozott tárgyak az egyület javára — külön helyiségben Giljónak rendelkezni. Mi-

dön ezen kis tombolára a közönség becses figyelmét felhívjuk, tisztelettel kérjük, hogy a hasonló célból esetleg felajánlandó tárgyakat egyesületi jegyző, Józsa Mihály urhoz juttatni szíveskedjék.

Tombola-sorsjegyek darabonként 20 krajczárért kaphatók.

Brassó, 1885. nov. 3.

hazafiai tisztelettel a választmány.

Helyi és vidéki hírek.

Vendég. Jágocsi Péterffy József kir. ipariskolai biztos ma reggel városunkba érkezett s már az éjjeli gyorsvonattal tovább utazik.

Szemléltető szekrény. A nagyméltóságu vall. és közokt. m. kir. miniszter urnak f. évi október hó 16-án 36,230 sz. a. kelt magas rendelete alapján a Magvassy Pál és Mihály budapesti lakosok által szerkesztett „Szemléltető szekrény” népiszkolák, kisdédvódák és magán oktatás számára című taneszközt az országos, tanszermúzeum állandó bizottságának birálati jelentése alapján, ezennel az illető népiszkolai hatóságoknak figyelmébe ajánlom. Brassó, 1885. évi november hó 2. — Koós Ferencz, kir. tanácsos és tanfelügyelő.

Véglegesítés. A m. kir. pénzügyminiszter Bozdogina Bodog, a kapusvári adóhivatalnál alkalmazásban lévő ideiglenes pénzügyi számtiszt és a brassói illetékkiszabási hivatalnak volt szorgalmas díjnokat, hasonló minőségben véglegesítette.

Jótekmények előadás. A n.-szebeni áll. fiu-, leány- és felső leányiskola tanítótöteletei a szegény- és árva gyermekek felruházására nov. 8-án a városi színházban jótekmények előadását rendeznek. A műsor következő: Vándordal, éneklő a tanítótöteleti vegyeskar; szavaltat, Teleki János urtól; ének-solo, éneklő Gibicz Mariska k. a. A kitűnő vendég (vigjáték 1 felvonásban) melyben szerepel 10 személy; Szép Ilonka, szavalja Persz Jólán k. a. (a hozzávaló élőképeket rendező a tanítótötelet) s végre Király-hymnus, éneklő a tanítótöteleti vegyeskar. A szépnek s élvezetesnek ígérkező estélyről levelezőnk külön fog értesíteni.

A kiállítási zene csarnokot Esztergomba veszik meg 8000 frtért állandó színháznak.

Az irredenta. A suczági oláh pap, a mint lapunkat onna értesítik, közelebből a templomi szószékből az 1848-iki gyilkolásokról predikált hiveinek, bozzátéva, hogy most is úgy kellene tenni a magyarokkal! A lázító dászelt az illető hatóság meleg figyelmébe ajánljuk.

A kiállítást Rezső trónörökös védnök 4-én délelőtt ünnepélyesen bezárta. A király-pavillon előtt az összes miniszterek jelen voltak Tisza miniszterelnökkel élükön; azonkívül számos egyházi, polgári és katonai méltóság. Ropant közönség gyűlt össze. A trónörökös megjelenésekor lelkes éljenzéssel fogadtattott. Bemént a kir. pavillonba, rövid idő múlva a terrassera lépett, hol Széchenyi miniszter hosszabb üdvözlő beszédet tartott, visszapillantást vetve a kiállításra, s meleg köszönetet mondva a trónörökösnek, mint védnöknek, támogatásáért. A trónörökös válaszában köszönetet mondott Széchenyi miniszternek, a kiállítási elnökségnek, a kiállítóknak sikeres fáradozásaiért s hosszabb beszédben kiemelte a kiállítás fontosságát. Ezután a trónörökös rövid sétát tett az iparsarnokkan, mire eltávozott. Gödöllőre utazott el.

Kultur-egylet. E. Kiss Károly országos ügyvéd, a szebeni ügyvédi k. alelnöke, ev. ref. főgondnok és az E. M. K. E. igazgató választmányi tagja f. hó 3-án egy előleges értekezletet hívott össze az államgymnázium nagytermében a szebeni fiók-egylet megalapítása tárgyában. Az értekezleten a közgyűlés f. hó 8-ára tüzetett ki.

A budapesti pinczér-egylet ezer forinttal ötvenéves fenállása emlékére az erdélyi közművelődési egylet tagjai közé lép. Az aláírások most folynak.

Jubileum. Nagyszebeni levelezőnk írja, hogy az ottani állami főgymnasium igazgatója Veres Ignác, vasárnap ünnepelte meg tanári működésének 25-ik évfordulóját. Ez alkalmából a tanári testület tiszteltgette az ünnepelnél, kiknek nevében Polczér Károly tanár tartott beszédet, élénken esetenve az ünnepelt érdemeit; erre az ünnepelt meghatótt szavakkal köszöntötte meg kartársai szíves megemlékezését.

Postarablás. Kolozsvárról vett sürgöny szerint Székely-Udvarhely és Homoródoklánd közt a kir. postát kirabolták. Két egyén, kiket gyanu terhel, elfogott.

Öngyilkos testőr. Nem csekély fejtűnést keltett Bécsben, hogy egy Dakovszky nevű testőr a királyi várakban agyonlőtte magát. Az öngyilkosság okára nézve azt beszélik Bécsben, hogy Dakovszky testőr nem volt örüllomásán a királyné váró termében, hanem az elfogadó teremben találták, midőn éppen a Bécs városa által a királynénak ajándékozott aquarellek és rajzok albumában lapozgatott. Később észrevették, hogy az albumból több lap hiányzik, melyeknek ellopásával Dakovszkyt gyanúsították, s rögtön fel is váltották örüllásáról; — azt hiszik tehát Bécsben, hogy Dakovszky, — ki felváltása után rögtön agyonlőtte magát, — a büntetéstől félelemből követte el az öngyilkosságot.

A kiállítási sorsjegyek főnyereményei. A kiállítási sorsjegyek főnyereményeit a következő számok nyerték: 10.000 frtot: 2589. sorozat 22 szám. — 20.000 frtot: 7807 sorozat 95 szám. — 100.000 forintot 9120 sorozat 62 szám.

Ismét a petróleumlámpa. Orbán Mari 18 éves hajadon budapesti cseléd 3-án este 9 órakor gazdájának sip-utca 15. szám alatti lakásán a petróleumlámpát akarta megigazítani, miközben az félrebillent s a kiöntött égő petróleumtól a leány bal kezén és arczán súlyos égési sebeket szenvedett. Bevitték a Rókus-kórházba.

Mantsu J. Ilona — lakik fekete utca 357. szám. alatt — olcsó díj mellett tanulónőket keres zongora tanításra.

Kis lutri: Utolsó n.-szebeni húzás október 28-án: 63. 5. 56. 80. 74.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885. november hó 5-én.

Román papirpénz a 20 frankos 8.70 vétel 8.73 eladás	
ezüstpénz a 20	8.60 8.65
Napoleon d'or (aranypénz)	9.93 9.96
Török lira	10.18 10.20
Orosz imperial	11.22 11.25
Arany	5.88 5.92
Orosz papirrubel	122.— 123.

Felelős szerkesztő: Sztéryni József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

(255) 1-1.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1885. évi október hó 31-én kelt 34411. számú rendeletével a Nagyvárad-kolozsvár-brassói államut 355. — 356. kilométer szakaszán levő 376. számú híd helyreállítását 1559. frt 66. kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentmelt munkát fogamatossításának biztosítása céljából az 1885. évi november hó 9-dik napjának d. e. 10 órájára a nagy- és kis-küllői megyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántapénzzel ellátott zárt ajánlatukat a kitűzött nap d. e. 10 óráig a nevezett hivatalhoz annyi- val inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fog- nak vétetni. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes órákban, nap- pontint megtekinthetők.

Kelt Segesvárt, 1885. nov. 3-án.

Nagy- és kis-küllői megyei m. kir. építészeti hivatal.

a Pesti magyar kereskedelmi banktól.

Részvénytőke 5 millió forint.

A nagyérdemű közönség könnyebbitésére a „Pesti magyar kereskedelmi Bank” elhatározta, a budapesti értéktőzsdén jegyzett sorsjegyekre az 1883. évi XXXI. törvénycikk alapján igen kis havi részletfizetésekre törvényesen bélyegzett részletiveket kiadni, s ezen üzletág toganatosításával Adler L. Jakab helybeli váltóüzletét bizta meg.

Adler L. Jakab váltóüzlete Brassóban ajánl a n. é. közönségnek

SORSJEGY-RÉSZLETÍVEKET

kiadva a PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK által

a vevő kívánsága szerint 12, 18, 24, 30 s 36 havi részletfizetésre.

Az első részlet készpénzfizetése után a vevő már törvényes tulajdonosa a részletív lejártá előtt netalán tett nyereménynek.

Egyelőre kaphatók a következő részletívek:

25 drb	Magyar	9.25	10.50	12.41	14.48
9 "	Vörös-kereszt-	3.33	3.78	4.47	5.61
6 "	sorsjegy	2.22	2.52	2.98	3.74
3 "		1.11	1.26	1.49	1.87
15 drb	Osztárak	8.55	9.75	11.55	14.48
6 "	Vörös-kereszt-	3.42	3.90	4.62	5.79
4 "	sorsjegy	2.28	2.60	3.08	3.86
2 "		1.14	1.30	1.54	1.93
Bécs városi sorsjegy		5.—	5.66	6.71	8.43
Szerb 3% járadék-sorsjegy		1.26	1.44	1.70	2.13
Tisza-szabályozási sorsj. 4%		4.91	5.59	6.61	8.30
Magyar járadék egész		4.75	5.40	6.35	8.03
Hitel-sorsjegy		7.08	8.06	9.53	11.97
1864. évi állam-sorsjegy		6.84	7.79	9.20	11.56

Ugyanitt más sorsjegyekre is kaphatók részletívek.

Különös előnyben részesül a részletívek vásárlója az által, hogy a havi fizetéseket nálam eszközölheti, mi által a fél már portóban is egy részletet megtakarít. Ugyan nálam készpénzzel adhatnak szóbeli s írásbeli felvilágosítások.

A budapesti magyar kereskedelmi bank részletíveit újból ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe, annyiival is inkább, mert érintkezésbe jó a főváros legrealisabb pénzintézetével, mely a törvényes százaléknál többet nem számít.

Kiváló tisztelettel

Adler L. Jakab,
váltóüzlete. Főtér, Virágosor.

(239) 10 - 30

Brassó, főtér, virágosor.

1487. szám.

457./1885. szám.

(253) 2 - 3

Árlejtési hirdetmény.

Vöröstorony m. kir. vesztégintézethez tartozó segédi lakház átalakítását a nmlgtu földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium folyó évi 56179. sz. a. kelt rendelettel engedélyezvén, ezen építkezés biztosítására ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik. A költségvetési leg előirányzott vállalati összeg 1546 frt 40 kr-ra, azaz egyezeröttszáznegyvenhat forint negyven krajczár-ra van megállapítva, mely összeg az árlejtésnél a kikiáltási árt képezendi.

Köteles minden vállalkozni kívánó az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott vállalati összeg 10%-át bántapénzzül készpénzben letenni. — Az árlejtési tárgyalás Vöröstorony m. kir. vesztégintézet igazgatósága által 1885. évi november hó 16-án délelőtt 10 órakor a vöröstoronyi m. kir. vesztégintézet irodájában fog megtartatni; mire a vállalkozni kívánók azon figyelmeztetés mellett hivatnak meg, miszerint az ezen építkezésre vonatkozó költségvetés a vöröstoronyi m. k. vesztégintézet igazgatóságnál mindenkor betekinthező.

Brassó, 1885. október 29.

A m. kir. vesztégintézetek felügyelősége.

Szám 6382./1885.

(252) 2 - 3

Hirdetmény.

Nagy-Küküllőmegye keresdi járás szolgabírója által ezennel közhírre tétetik, miszerint Volkány község tulajdonát képező koresomároltatási joga három egymásután következő évekre, az 1886-ik évi január 1-ső napjától kezdődőleg az 1888-ik évi december hó 31-éig bezárólag, árverezés útján a legtöbbet ígérőnek folyó évi november hó 21-én délelőtti 10 órakor a falusbíró házában haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 120 forint.

Árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át az árverezés megkezdése előtt az árverező-biztos kezébe letenni. Ajánlatok csakis a törvényes kellékekkel ellátottan és árverezés megkezdése előtt fogadtatnak el.

A további feltételek ugy a segéd körjegyzőnél, valamint az alólírt járási szolgabírónál — a hivatalos órák alatt — bármikor megtekinthetők.

Segesvár, 1885. október 21.

A keresdi járás szolgabírója
Fodor, szolgabíró.